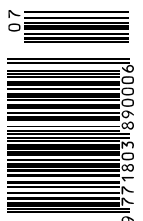

Lipno: Na vozíku nad koruny stromů

strana 22

- Lipno nad Vltavou získalo evropskou cenu za cestování bez bariér.
- Bariéry nejdřív odstranili v lidech, pak na chodnících.
- Výhodou vítěze je jeho znalost přirozených potřeb lidí s handicapem.

JEDNOU Z NOVÝCH ATRAKCÍ

letošního letního lipenského Dne bez bariér byla jízda elektrickou lodí.

Lipno, vozíčkářů

Text: PAVEL HRABICA
Foto: JAN ŠILPOCH

Českem se počátkem června valily záplavy. Na horním konci Vltavy, v obci Lipno nad Vltavou, se však kromě deště převládla i velká vlna radosti. Projekt Lipno bez bariér, který tu už třetím rokem funguje a rozvíjí se, získal za Českou republiku prestižní cenu EDEN 2013 – Evropská destinace nejvyšší kvality (European Destination of Excellence). Lipno bez bariér se zařadilo po bok dalších více než dvaceti oceněných evropských oblastí, které vycházejí vstříc lidem se zdravotním postižením.

Zástupci Ministerstva pro místní rozvoj ČR, Ministerstva životního prostředí ČR, agentury CzechTourism, Asociace turistických regionů ČR, Pražské organizace vozíčkářů a Centra Paraple vybrali do letošního českého finále kromě Lipna další čtyři regiony – Orlické hory a Podorlicko, České Švýcarsko, Těšínské Slezsko a Krkonoše.

Lipno je příkladem pro ostatní

Podle Jana Martince z CzechTourismu ocenila porota především komplexnost turistické nabídky pro cílové skupiny se specifickými potřebami, včetně jejího rozložení v rámci celé turistické sezony a spolupráci všech zúčastněných subjektů v lipenském regionu. „Pro vítěze neznamená výhra jen finanční částku, ale bude také propagován v expozici CzechTourismu na cestovatelském veletrhu, který si vybere, dostane se mu publicity na webových stránkách, jako jsou Kudyznudy.cz, portálu CzechTourism.cz a CzechTourism.com pro zahraniční návštěvníky naší země,“ připomíná zástupce CzechTourismu.

Generální ředitel agentury CzechTourism shrnul pozitivita lipenského vítěze slovy: „Lipno je aktivní destinací, která se snaží své služby neustále zlepšovat a přicházet s nějakými novinkami. Navíc je zde viditelná spolupráce mezi jednotlivými subjekty v celé oblasti. Ocenili jsme jej jako dobrý příklad pro ostatní destinace.“

„Lipno dlouhodobě pracuje na budování turistické infrastruktury. Rozvoj služeb pro handicapované, seniory i rodiny s malými dětmi považujeme již léta za samozřejmost, proto nám téma soutěže bylo více než vlastní. Po celý rok je u nás k dispozici mnoho aktivit pro tuto klientelu. Snažíme se, aby si od nás odváželi hezké zážitky úplně všichni, to znamená i lidé s handicapem. Těm je mimo jiné k dispozici i kvalitní sportovní vybavení plně odpovídající jejich potřebám,“ říká k letošnímu úspěchu starosta Lipna nad Vltavou Zdeněk Zídek.

Tajemství lipenského úspěchu: Umíme se domluvit

Tolik oficiální hodnocení. Vidí Zuzana Kolářová z Lipna, manažerka celého projektu, situaci jinak? „Určitě ne,“ říká žena, které se už osmnáct let stará o vlastní nevidomou dceru, navíc postiženou obrnou. Má s ní mj. projetou Šumavu na tandemovém kole.

Snaha zpřístupnit radosti zdravých i lidem s handicapem u ní tedy nevycházela

Lipno bez bariér se zařadilo po bok dalších více než dvaceti oceněných evropských oblastí, které vycházejí vstříc lidem se zdravotním postižením.

EDEN

z nějakého „marketingového rozhodnutí“, ale z přirozené snahy spojit svět zdravých a postižených. Dát možnost těm méně způsobilým nahlédnout do světa přírody, pohybu, zábavy, který by jim bez vstřícnosti zdravých zůstal zapovězen.

Zuzanu Kolářovou prý nejvíc dojalo, že vedle Lipna si ze slavnostního vyhlášení v Mladé Boleslavi přivezla domů i speciální osobní cenu za přínos k odstraňování bariér v myšlení ostatních lidí. „Když tady byla v dubnu sedmičlenná porota, shodli se na tom, že tu vládne především dobrá komunikace mezi jednotlivými subjekty,“ říká Zuzana Kolářová. Uznává, že na začátku, kdy se do projektu pustila, to neběželo hned hladce. „Ale postupně si všichni uvědomili,

že když se tu všichni známe jak na malé vesnici, je k užítku všem, když si vyjdeme vstříc. Že se to všem v dobrém vrátí. To porota, která nás hodnotila, hodně ocenila.“

STEZKU KORUNAMI STROMŮ úspěšně pokořili i Radomír Příbyla z Českého Krumlova a jeho dcera.

OLÍK KOROUS zprvu na tandemové kolo nechtěl, pak ho ale maminka Lenka nemohla dostat pryč.

Tolerance a trpělivost

Co to v praxi znamená? I když většinu provozovaných aktivit má v Lipně pod palcem společnost Lipno servis, bez aktivního přístupu i dalších zúčastněných by servis nefungoval tak dobře, jak tomu je. Všichni si museli uvědomit, že potřeby lidí s handicapem jakéhokoli druhu jsou jiné než u zdravých návštěvníků, ať už v ubytování nebo při používání sedačkové lanovky.

Jak jsme se přesvědčili 8. června při jednom z již pravidelných Dnů s handicapem, když se na sedačkovou lanovku nahoru ke Stezce korunami stromů vydá pět vozíčkářů s doprovodem, znamená to pro obsluhu práci navíc. Nejen zastavit a pomoci naložit vozík a usadit specifického turistu i s jeho doprovodem. Také ostatní návštěvníci si

musejí zvykat, že nahoru holt nepojedou xy minut, ale xy plus deset minut, o které se nasedání prodlouží.

Vzhledem k tomu, že během každého Dne s handicapem mají účastníci a jejich bezprostřední doprovod atrakce zdarma, musejí provozovatelé oželeť i tu část zisku, kterou lidem s handicapem věnují.

Nahoře jsou si všichni rovni

„Mám z ceny strašnou radost,“ říká Zuzana Kolářová, žena se snad nekonečnou energií. „Hlavně proto, že když příště přijdu, že chci třeba tamhle rozšířit nějakou cestu, vchod, upravit nájezd nebo cokoli, co usnadní pohyb vozíčkářům, nebude to už jen přání nějaké bláznivé zarputilé ženské.“ Najednou má prý v ruce papír, glejt, který už má váhu. Zároveň její „mezidisciplinární“ osobní zkušenosti pomáhají v praktickém řešení bezbariérových úprav.

„Nahoře u Stezky korunami stromů nyní dokončují bezbariérové WC. Samozřejmě >>

MARTIN PÍSEK

už zná Dny bez bariér na Lipně jak v zimním provedení, tak i v letní variantě.

MANAŽERKA projektu Lipno bez bariér Zuzana Kolářová říká, že ji Den bez bariér nabíjí energii.

NASEDÁNÍ A VYSEDÁNÍ

vozičkářů provoz lanovky brzdí, ale Lipenští to už berou jako samozřejmost.

» podle daných norem a předpisů. Jenže už jim nikdo neřekl, že skutečný vozičkář potřebuje na toaletě tolik a tolik místa i na vozík, že stěny s madly nemohou být mimo jeho dosah a podobně,“ ukazuje, jak důležité jsou připomínky někoho z praktického „vozičkářského“ světa. V nejbližší době přibude na vrcholku vyhlídkové trasy stezky i pojízdná plošina, která je už jedinou bariérou v cestě do posledního vyhlídkového patra. „Jeden pán na vozíku mi říkal, že když už bude WC dole před vstupem, nebyla by marná toaleta pro vozičkáře i na horní vyhlídce. Nemyslel to pochopitelně vážně. Tak jsem mu ale řekla, že když nahoře jsou si všichni rovni. Jenže když to přijde na nás na oba, on bude na tom svém vozíku dole rychleji než já,“ směje se.

Vozičkáři společně s bikery

Tajemstvím úspěchu Lipna bez bariér je, že projekt vznikl postupně, zcela přirozeně, je doslova ušitý na míru. Nenajdete tu snahu vymyslet tisíc nesmyslných zábav, atrakcí a úprav ve stylu „odstraníme obrubníky,

vybouráme širší futra a nakoupíme handbiky a jsme bezbariéroví“. Pověst si získal ne velkou reklamou, ale šeptandou, předávanými zkušenostmi těch, kteří tu byli osobně, hodně přes facebook a taky drobnou „mravenčí“ prací organizátorů, hlavně Zuzany Kolářové.

Potvrzuje to i paní Jana z Jindřichova Hradce, která přijela na Den s handicapem se dvěma malými dcerami, z nichž jedna je na vozíku, již podruhé. „Vloni se nám tu líbilo, je tu pro rodiny, které mají doma vozičkáře, hodně možností na jednom místě,“ chválila si lipenský areál. „Obě dcery absolvovaly i bobovou dráhu, hlavně na tu se letos těšily.“

A jak se o aktivitách, které Lipno nabízí, dozvěděla? Na plese občanského sdružení Okna v Jindřichově Hradci byla vloni v zimě právě Zuzana Kolářová a představovala tehdy novinku, monoski pro vozičkáře. „U nás v rodině nikdo nelyžuje, v zimě to není nic pro nás, ale zkusili jsme letní Den s handicapem a letos jsme tu zase.“

Manažerka lipenského projektu si je vědoma toho, že hranice, co vše lze nabízet, je dána specifickými potřebami a možnost-

info

Co je EDEN

Titul European Destination of Excellence pomáhá zviditelnit především méně známé evropské destinace. Projekt vyhlásila Evropská komise poprvé v roce 2006. Volba znamenitých evropských destinací má upozornit na rozmanitost, ale i společné znaky evropských turistických destinací a zároveň podpořit sociální, kulturní a environmentální udržitelnost cestovního ruchu. Každý rok je věnován jiné problematice. Letos to bylo Cestování bez bariér. Titul European Destination of Excellence za Českou republiku lze získat v národní soutěži. Do ní se mohou přihlásit turistické destinace splňující kritéria stanovená Evropskou komisí a agenturou CzechTourism, která je garantem projektu EDEN v Česku. První Evropskou destinací nejvyšší kvality v Česku se stalo České Švýcarsko.

Lipno bez bariér

Hlavním cílem projektu, který finančně podpořilo Ministerstvo pro místní rozvoj ČR z Národního programu podpory cestovního ruchu, je vytvářet nové programy pro handicapované osoby a tím plně začlenit tuto skupinu obyvatel do aktivit cestovního ruchu na Lipensku. Lipno servis, s. r. o., se realizací tohoto projektu snaží naplňovat své motto být plnohodnotným partnerem v oblasti využití volného času všem návštěvníkům turistické destinace Lipensko a zároveň touto aktivitou završuje dlouhodobou přípravu Skiareálu Lipno pro jeho využití handicapovanými návštěvníky. V rámci projektu je plánováno vytvoření několika programů, jejichž spektrum umožní opakovaný návrat handicapovaných turistů a jejich rodin na Lipno během celého roku.

mi zdravotně postižených. „Vozičkářům trvá všechno déle než zdravým, nemají takovou výdrž, nemá cenu přidávat pořád další a další věci,“ tvrdí Zuzana Kolářová. Spíše si všímá připomínek, které od účastníků Dnů s handicapem slychává, co by si ještě rádi vyzkoušeli, co je naopak vůbec neláká a co mohou reálně během jednoho dne stihnout.

Cena, kterou Lipno letos získalo, má nezměřitelný význam i pro svět zdravých. Začínají si pomalu zvykat, že se v zimě i v létě setkávají na sjezdovkách s nechodícími lyžaři na monoski, na cyklostezkách s výletníky na handbicích, že se v přístavišti mohou při nastupování na elektroloď potkat s vozičkářem. Nekrotí hlavou nad tím, když lanovka nahoru nevezve jen bikery a jejich horská kola, ale i vozíky a jejich vozičkáře. ▶